

COMMUNIO

Laienforum 2007
2007

4/07

časopis pre katechetickú službu a život v cirkvi
časopis pre katechetickú službu a život v cirkvi v ČR

Slovo na cestu

„...nech svůj dar před oltářem a jdi se nejprve smířit se svým bratrem...“ (Mt 5, 24a)

Milé sestry a milí bratři, jsou slova, která jako by časem ztratila svůj význam, jako by se unavila. Jsou slova, která byla vykradena častým zneužíváním a jsou také slova, kterým to hrozí. Takovým slovem se nám může zdát i smíření.

Člověk se někdy dokáže „smířit“ se vším: Že není schopen dávat a přijímat lásku, že nic nedokáže a žije na úkor druhých, třeba i s tím, že zítra umře. Někdy k tomu nabádá pohodlnost a pasivita, jindy pud sebezáchovy: Rezignovat, vytěsnit problém nebo tvářit se, jako že není.

V pokazených mezilidských vztazích si často podáme ruce, „aby to nevypadalo“, ale jinak nezměníme nic.

Říká-li Ježíš ve svém kázání na hoře: *„Přinášíš-li tedy svůj dar na oltář a tam se rozpomeň, že tvůj bratr má něco proti tobě, nech svůj dar před oltářem a jdi se nejprve smířit se svým bratrem; potom teprve přijď a přines svůj dar“ (Mt 5, 23 - 24)*, pak od nás nechce laciná gesta, ale smířená srdce, která umí odpuštění darovat i přijmout. Mezi mnoha věcmi, které nás spojují, je modlitba, kterou nás naučil náš Pán, modlitba, v níž smíme Bohu říkat: „Otče“ a tykat mu. Ta modlitba je pro nás darem, za který ani nemůžeme být dost vděční. V této modlitbě stojí každý z nás před Otcem spolu s milióny sourozenců ve víře a modlí se slova: *„Odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům“*. To

není lehká prosba. Odpuštění hříchů - to je něco, co se nás bytostně týká, i když bychom o tom raději nemluvili. A přece: Co bychom měli z toho, že Bůh stvořil nebe i zemi, co bychom měli z toho, že Ježíš zemřel a vstal z mrtvých, kdybychom nežili vírou v odpuštění hříchů. Je to něco, co nás drží při životě.

Člověk nestojí před Bohem jako rovnocenný partner, ale jako dlužník, který nemá čím zaplatit. Člověk dluží Bohu sebe celého. Připravil se hříchem o nadpřirozený život a vrátit mu ho může jen Boží láska. Hříchem je člověk znehodnocen a omezen. Stává se cizincem vůči Bohu, vůči lidem i vůči sobě.

Smířit se sám se sebou znamená smířit se s ranami minulosti. Kdo se tomuto smíření vyhýbá, je odsouzen, aby předával jiným zranění, která utrpěl, nebo aby stále znovu zraňoval sám sebe (Anselm Grün).

Bezednou propast, která nás od Boha dělí, překročil jménem nás všech Ježíš Kristus, který zemřel, abychom mohli vyjít z vězení svých vin a z Otcových rukou přijmout uzdravení svých srdcí - ale s velmi vážnou podmínkou: **jako i my**... V modlitbě Páně je linie mezi Bohem a člověkem pevně spjata s linií mezilidských vztahů. Boží odpuštění je vnitřně spojeno s odpuštěním naším.

Kdo dostává od Boha dobré, nesmí dál předávat zlé. V řeckém originále narozdíl od českého textu je tu dokonce jiný slovesný čas: *„jako jsme my odpustili“*. Tedy nejdříve se odpuštění čeká od nás a pak můžeme o něco žádat. To vůbec není snadné: Uznat,

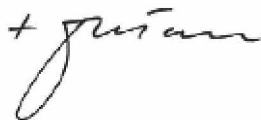
že sami odpuštění potřebujeme, a také sami odpouštět.

Ale právě tak se otevírá cesta ke smíření: mezi lidmi, mezi národy i mezi církvemi. Otevřeli se Bohu pokáním a dokázali se na sebe podívat Božíma očima, vidět se, jaký jsem, otvírá se jeho lásce, která přináší smíření, v lásce, která už sama vstupuje do lásky Boží. Tato láska nám dává sílu přijímat druhého, vážit si druhého a hledat jeho dobro s pokorou a trpělivostí. To jsou magnety, které nás vzájemně přitahují a zároveň nás přibližují Bohu.

Jak to člověk dokáže? Můj bližní je strašný a jde mi na nervy. Stejně jako já jemu. Z lidského hlediska mnohdy nejsou žádné důvody k lásce. Ale právě tehdy, kdy si uvědomím, jaký asi má Bůh důvod k tomu, aby mne zahrnoval svou láskou a přízní, snažím se mu podobat.

Jsou opravdu slova, kterým hrozí devaluace, protože je zneužíváme, protože se stávají prázdnými zvuky. Kolik jich vyjmenujeme? A patří mezi ně: Bůh, láska, život, smrt, a také smíření? A není to všechno jen proto, že my lidé se stáváme prázdnými? Ať nás Bůh, kterému smíme říkat: „Otče náš“, naplňuje svou láskou, která je silnější než smrt, která je darem nového života a smíření.

V Kristu Váš

Slovo na cestu.....	2
Nejen chlebem živ je člověk.....	4
biblj swatá.....	5
předsynodální zamýšlení.....	6
Žalmy v kostce II.	8
Z národů ač jsme různých...	11
Závěrečné komuniké laienfora 2007	12
Na kopci zvaném laurenziberg III.	14
arcibiskup joris v praze.....	16
táborští piráti z karibiku... ..	17
pout' staletími naší architektury IX.	18
Markétce	20
Zprávičky	21

COMMUNIO – vydává Starokatolická církev v ČR, Na Bateriích 27, Praha 6, 162 00

Vyšlo 27. 9. 2007

tel./fax 224 319 528

e-mail: stkat@starokatolici.cz, www.starokatolici.cz

Za toto číslo zodpovídá redakční rada.

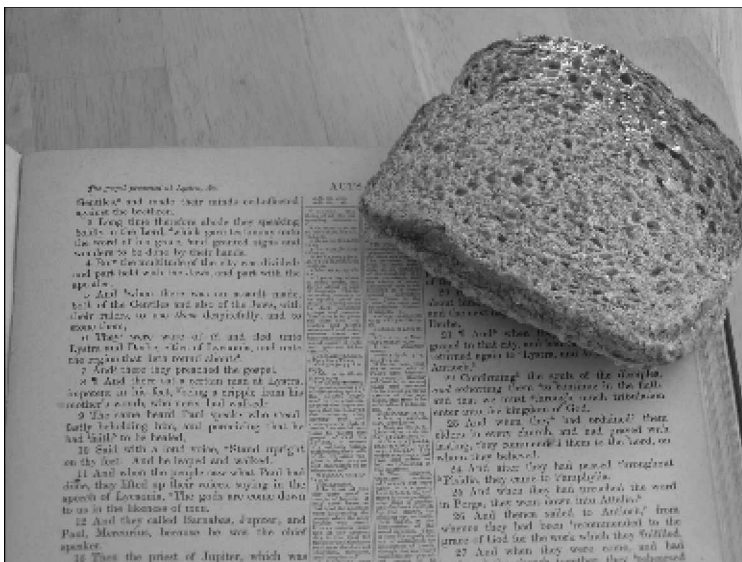
Děkujeme za příspěvek na papír a tisk.

Foto na titulní straně: archiv

Nejen chlebem živ je člověk

Na poušti řekl Ježíš ďáblovi: „*Ne jenom chlebem bude člověk živ, ale každým slovem, které vychází z Božích úst.*“

Bůh chce se svým lidem neustále komunikovat a v první řadě to dělá skrze Bibli. Bible je mocná kniha, která mění životy. Známe případ jednoho vězně, kterému dal misionář působící ve věznicích Nový

Zákon. Vězeň reagoval slovy, že si bude mít alespoň do čeho balit tabák. Misionář mu doporučil, ať si vždy před tím ta slova přečte. Vězeň to dělal, přečetl a ubalil cigaretu. Tak to bylo s Matoušem, Markem, Lukášem a při Janovu evangelium uvěřil v Krista....

Dnes jsou velmi populární kartáři. Lidé si chtějí nechat předvídat budoucnost, chtějí se dostat do kontaktu s nadpřirozenem. Tragické je ale to, že se snaží komunikovat s „nadpřirozenými silami zla“, zatímco Bůh nám nabízí, abychom se v Bibli setkali s nadpřirozenými silami dobra. Setkávání s živým Bohem je mnohem dobrodružnější a i moudřejší.

Není totiž jedno, čemu a v co nebo koho člověk věří. Hitler měl také víru, velkou,

věřil silně a upřímně, ale špatně, a následky známe.

V Bibli nacházíme posilu pro každodenní život. Povzbuzení ve zkouškách: *Mějte z toho jen radost, moji bratři, když na vás přicházejí rozličné zkoušky. Vždyť víte, že osvědčí-li se v nich vaše víra, povede to k vytrvalosti. A vytrvalost ať je dovršena skutkem, abyste byli dokonalí a neporušení, prosti všech nedostatků.* (List Jakubův 1, 2 - 4)

Bůh nezkouší naši slabost, ale naši sílu, jako u Joba a Jákoba.

z Michaela Švestková

z Foto: archiv

biblj swatá

Bible, toť paměť Boží. Zákon Nový – jasný a svatý,
H. Heine trvá však nadále v prostotě boží

Mám evangelia za naprosto pravá, neboť v nich Nové má ctitele, nové má soky,
vychází z osoby Kristovy dál žije tradicí měnivých věků
záře takové velikosti a tak božské povahy, rytířům záštitou, útěchou chudým
v jaké jen božské na světě kdy zjeviti tělem i duchem.
se mohlo. Skláním se
před evangelií jako před božským zjevením Chvíli ji nutili, chvíli ji brali,
nejvyššího chvíli ji pálili, chvíli zas tiskli,
základu mravnosti. opisovali chvějícím brkem.

J. W. Goethe

Jídej suchý chléb se solí, pívej vody. mírně Biblia Sacra!
lehávej na holé zemi, snášivej útrap – Tolika ubohým pokladem byla,
a věnuj se studiu Písma svatého. jediným majetkem, utěšitelem
za smutných časů...

Co Bůh zjevil, není klam! Ubohá kniho!
Vrchlický: Rabbínské předpovědi Řekli, žeš bez chyby, řekli, žeš boží, –
nemohlas za to, že také máš chyby –
jiná má více!

Stará ty kniho!
Neznámý písař za dávných časů Zhrdají sebou, spílají tobě,
třesoucí rukou psal tebe v blanku s kritikou ostrou házejí tebe
na odkaz vnukům! do starých želez!

Moudrá ty kniho!
Chudičkový nárůdek pastevců štvaných, Božská ty kniho!
jímaných v okovy pochopy mocných, Ty ale záříš – vítězná v bolu –
hrdě se zvoucí však „národem božím“, velká i v chybách, v neštěstí svatá,
nezlomen osudem, válkou ni smrtí, v milosti Boží.
nezoufal, nepadl, neboť měl tebe.

Biblia Sacra!
Svatá ty kniho!
Časové mění se, písmo však stojí;
přirosta o dvacet jeden jen knížek.

1927

Předsynodální zamyšlení

Blíží se pastorální synoda naší církve, na které bychom se měli společně zamýšlet a společně hledat cesty a řešení důležitých otázek života církve.

Budeme chtít docílit i zefektivnění vnější struktury naší církve, abychom byli pružnější a schopnější odpovídat na otázky naší doby a pastorační potřeby. Ale někdy pod návalem práce, rozumu a spokojenosti se sebou samotnými bychom mohli přehlédnout a přeslechnout podstatné.

Apoštol Pavel píše ve svém listu Římanům,

a tedy i nám: „Láska nechť je bez přetvářky. Ošklivte si zlo, Iněte k dobrému. Milujte se navzájem bratrskou láskou, v úctě dávejte přednost jeden druhému. V horlivosti neochabujte, buďte vroucího ducha, služte Pánu. Z naděje se radujte, v soužení buďte trpěliví, v modlitbách vytrvalí. Sdílejte se s bratřími v jejich nouzi, ochotně poskytněte pohostinství. Svolávejte dobro na ty, kteří vás pronásledují, dobro a ne zlo. Radujte se s radujícími, plačte s plačícími. Mějte porozumění jeden pro druhého. Nesmýšlejte

vysoko, ale věnujte se všedním službám. Nespolehejte na svou vlastní chytrost.“ (Řím 12, 9 - 16)

Ruku na srdce, co z toho, co píše apoštol Pavel, je silnou stránkou našeho starokatolického společenství? Jak často vidíme kolem sebe (a často i u sebe) přetvářku, dvojí životy, pomluvy, klepy, závist, vulgaritu, životy založené na negativní zkušenosti z té či oné církve či jiných společenství, soutěžení o to, kde je o pár lidí víc v kostelních lavicích a kde je víc křtů, svateb nebo pohřbů.

A často to začíná u nás kněží. Jak my se chováme jeden k druhému a co z nás vyzařuje do okolí? Co vyzařuje z našich místních církví? Hledáme a nacházíme v nich společně Toho, Koho máme hledat a nacházet, nebo jsme jen všechno relativizující skupinka „vševěducích“ lidí, kteří mají na všechno odpověď?

Nejsou naše hesla dnes už jen vyčpělými frázemi, které jsme si vzali do úst jako štít proti všem a kterým už ani sami nevěříme? Umíme ještě vnímat slova, jimiž mluví

Bůh do našeho života, jako důležitý úkol pro mne, pro Tebe, pro nás? Poznají nás lidé podle Ježíšových slov? „Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým.“ (Jan 13, 35)

Nadcházející pastorální synoda by i pro nás mohla být zamyšlením nad tím, co je důležité a co nesmíme ztratit.

Z řad farníků jihlavské farní obce se zrodila na počátku tohoto roku myšlenka se v určitou hodinu každý pátek spojit v modlitbě za církve, za jednotlivé farní obce a v neposlední řadě za nadcházející pastorální synodu. Od této doby se myšlenka stala realitou.

Myslím, že je to cesta, kterou bychom mohli jít společně. Cestou duchovní obnovy našeho starokatolického společenství. Začít skutečnou duchovní obnovu, během níž bychom mohli začít s obnovou smýšlení a života v Bohu v první řadě u sebe, a tím měnit k lepšímu i své okolí a v neposlední řadě i celé společenství církve.

Což zahájit pastorální synodou rok nebo roky duchovní obnovy naší církve.....?

„Amen, amen, pravím vám: Kdo věří ve mne, i on bude činit skutky, které já činím, a ještě větší, neboť já jdu k Otci. A ačkoli budete prosit ve jménu mém, učiním to, aby byl Otec oslaven v Synu. Budete-li mne o něco prosit ve jménu mém, já to učiním.“ (Jan 14, 12 - 14)

z Martin M. Čapka

z Ilustrační foto: archiv

Žalmy v kostce II.

Žalm 33

(Český ekumenický překlad)

1 Zaplesejte, spravedliví, Hospodinu,
přímým lidem sluší se ho chválit.
2 Hospodinu vzdejte chválu při citeře, zpívejte
mu žalmy s harfou o deseti strunách.
3 Zpívejte mu novou píseň,
hřejte dobře za hlaholu polnic.
4 Neboť slovo Hospodinovo je přímé,
v každém svém díle je věrný.
5 Miluje spravedlnost a právo,
Hospodinova milosrdenství je plná země.
6 Nebesa byla učiněna Hospodinovým slo-
vem,
dechem jeho úst pak všechen jejich zástup.
7 Jako hrází drží pohromadě mořské vody,
vodstva propastí uložil v zásobnicích.

8 Boj se Hospodina, celá země,
všichni obyvatelé světa, žijte v jeho bázni!
9 Co on řekl, to se stalo,
jak přikázal, tak vše stojí.
10 Záměry národů Hospodin maří,
lidem úmysly hatí.
11 Záměry Hospodinovy platí věčně,
úmysly jeho srdce po všechna pokolení.

12 Blaze národu, jemuž je Hospodin Bohem,
lidu, jež si zvolil za dědictví.
13 Hospodin se dívá z nebe,
vidí všechny lidské syny,
14 ze svého pevného trůnu shlíží
na všechny, kdo obývají zemi.
15 On utvořil srdce každého z nich,
on též rozumí všem jejich skutkům.

16 Král se nezachrání velkým vojskem,
rek se nevyprostí velkou zmužilostí.
17 Selže kůň, k záchraně nepostačí,
velkou silou svou k úniku nepomůže.
18 Ale oko Hospodinovo bdí nad těmi, kdo
se ho bojí,
nad těmi, kdo čekají na jeho milosrdenství,
19 aby ze smrti je vysvobodil,
naživu je zachoval v čas hladu.
20 Naše duše s touhou vzhlíží k Hospodinu,
on je naše pomoc, náš štít.
21 Z něho se raduje naše srdce,
my doufáme v jeho svaté jméno.
22 Tvoje milosrdenství buď, Hospodine,
s námi;
na tebe s důvěrou čekáme!

Žalm 33 má 22 veršů a řadí se do první knihy žalmů (1-41). Stejně jako v žalmu 10 zde chybí označení pro Davida (Septuaginta i Vulgáta mají). Hlavním tématem této hymnické písně je modlitba k Pánu - Stvořiteli světa a vládci nad dějinami lidstva. Některé hebrejské rukopisy jej spojují s žalmem 32. Žalm je charakterizován řadou rozlišovacích a stylistických rysů. Časté je opakování slov, velký počet synonym. Žalm má pravidelnou stavbu a lze jej rozdělit následovně:

1. Výzva k modlitbě (33, 1 - 3)

Výzva k modlitbě je určena spravedlivým a upřímným - bezelstným. Užití stejného výrazu v Ž 32, 11 může ukazovat k původnímu spojení žalmů 32 a 33. Dva hudební nástroje jsou jmenovány v druhém verši - lra a desetistrunná harfa. Jde o výčet nástrojů

používaných jako doprovod při zpěvu žalmů (srv. Ž 150). Výraz „nová píseň“ může mít eschatologický tón (srv. NZ užití - Zjevení 5, 9), či označovat píseň spojenou s oslavou nového roku (srv. 96, 1; 98, 1; 149, 1). Zpěv má provázet hlahol nejspíše polnic - jde o válečný ryk, kterým bývaly zahajovány bitvy (srv. Joz 6, 5; Sd 7, 20; 1S 17, 20.52) a byla vítána schrána smlouvy (srv. Joz 6, 5n; 1S 4, 5; 1Pa 15, 28).

2. Podstata modlitby (33, 4 - 19)

a) Slovo Boží (33, 4 - 9)

Verše 4 - 5 jsou úvod k ústřednímu chvalo-zpěvu a zároveň uvedením podstaty - důvodu předešlé výzvy k modlitbě. Hovoří o Hospodinu jako o spravedlivém a věrném, o be-

zelstnosti jeho slov, o milosrdenství, které naplňuje zemi (srv. Iz 6, 3). Verše 4 - 5 a 6 - 9 jsou spojeny tématem Slova (4 a 6) a Božího výroku (9). Slovem Bůh stvořil všechny věci (Gn 1). Vyzdvihovány jsou Boží stvořitelské činy. Zdůrazněno je Hospodinovo stvořitelské slovo, které stačí, aby se jeho vůle stala skutečností. Bůh stvořil nebesa pouhým slovem (Gn 1, 16; Ž 8, 4; 147, 4). Je zmíněn i dech jeho úst, kterým byl stvořen nebeský zástup. Boží Slovo však neuvádí pouze myšlenky k bytí, ale také dává stvořenému Boží vlastnosti - pravdu, přímost, věmost, spravedlnost, milosrdenství (srv. 4 - 5). Kromě narážky na Gn 1, obsahuje 4 - 9 další stvořitelské téma. Verše 7 - 8 jsou odrazem „Písně o moři“ (Ex 15, 1 - 18), což je chvalozpěv oslavující vítězství Hospodina nad nepřáteli Izraele. Další podobnost mezi Ex 15, 14 - 15 a v. 8 - strach a bázeň před Božími skutky. Shromážděním vod pod klenbou do moře a tedy oddělením vody od souše - srv. Gn 1, 9; Jb 26, 10; 38, 8 - 11; Ž 104, 9; Př 8, 29 - Bůh umožnil vznik života na zemi. Verše 4 - 9 obsahují jak zprávu o Božím stvoření přirozeného řádu, tak také stvoření svatého národa - vyvedením z Egypta spojeného s událostmi u Rudého moře.

b) Boží záměry (33, 10-12)

Přechod z oslavy Božích stvořitelských skutků k oslavě Božího dohledu nad lidskými dějinami. Zatímco stvoření vzešlo z Božího slova, dějiny závisí na Božím záměru. Verše 10 a 11 vyjadřují nesrovnalost Božích a lidských plánů. Lidské plány jsou zmařeny Hospodinem, zatímco Boží jsou věčné a neměnné, člověk nemá šanci Hospodinovy záměry jakkoliv ovlivnit. Podstata těchto dvou veršů je shrnuta ve v. 12 - pronárod (ČEP/BK - národ), jehož Bohem je Hospodin, je pozh-

naný zejména proto, že jeho národní existence je založena na Božím záměru, ne jen na lidských snahách. Verš 10 jakoby upozorňoval na to, že Bůh zmaří záměry jak pronárodu, tak i svého vyvoleného lidu. A v. 12 ukazuje, že Izrael, třebaže vyvolený za dědictví, je také pouhý pronárod a jen Boží milostí se stal požehnaným lidem, nikoliv vlastním přičiněním. (srv. Ex 19, 6 - Budete mi královstvím kněží, pronárodem svatým).

c) *Boží pohled (33, 13 - 15)*

Ústředním tématem těchto veršů je vidění. Bůh sleduje dění na zemi a má pochopení pro lidské činy. Bůh pohlíží z nebes - ze svého trůnu a vidí lidské syny - obyvatele země. Důraz je kladen na Boží vševědoucnost. Verše přecházejí od témat stvoření (v. 4 - 9) a národních záležitostí (v. 10 - 12) k životu jednotlivců. Téma stvoření/vytvoření se vrací ve v. 15. Bůh je určen jako ten, kdo stvořil lidská srdce (lidi), jako stvořitel člověka svému dílu rozumí.

d) *Boží moc (33, 16 - 19)*

Tyto verše jsou záměrně kontrastní. Lidská síla a hrdinství je ničím ve srovnání s Boží mocí. První dva verše vyjadřují marnost lidské závislosti na vlastní síle, zatímco druhé dva vyjadřují Boží moc životy zachraňovat. Verše 16 - 17 používají k ilustraci marnosti lidských záměrů válečných motivů - ani armáda, hrdinská síla, válečný kůň nejsou dostačující silou k záchraně, nepřinesou vítězství. Podobných obrazů je využíváno např. v již zmíněné „písni o moři“, kde je Hospodin popsán jako jediný pravý válečník (Ex 15,3); armády a koně byli smeteni (Ex 15,1.4). V Debořině písni (Sd 5, 19 - 22) králové bojují se svými armádami a vozatajstvem, ale jsou poraženi mocí Boha Izraele. K zdůraznění Hospodinovy moci se

žalmista vrací k Božím vševědoucímu pohledu (v. 18; srv. v. 13 - 15). Stojí nad těmi (ty zejména ochraňuje), kdo se ho bojí - kdo před ním mají náležitou úctu - kdo očekávají jeho milosrdenství. Důraz je kladen na osvobození ze smrti a hladovění (jde o paralelu hlad = smrt). Může jít o poetické vyjádření záchrany člověka před „sejitím z cesty“. Člověk bez Hospodina mřít do záhuby, člověk bez Hospodina je jako hladovějící, ale Bůh se ve svém milosrdenství sklání k člověku (dává mu život v době hladovění - v době, kdy se člověk od Hospodina odklonil), a zachraňuje tak jeho duši před záhubou. Jde o vyjádření nekonečného Božího milosrdenství. Člověk je Boží stvoření, a tak jej Bůh nenechá napospas hříchu - smrti.

3. *Závěrečná slova (33, 20 - 22)*

Závěr shrnuje témata celého žalmu. Vyjádření touhy po Hospodinu je uznáním nutnosti Boží pomoci a ochrany (v. 20a). Vojenské téma (16 - 19) je shrnuto ve v. 20b - Hospodin je tím pravým štítem - pravou pomocí - Z tohoto poznání se raduje lidské srdce (v. 21), každé, které doufá ve svaté Boží jméno (vysvětleno v Ex 3, 14 - jako Jsem, který jsem - Bůh, který je se svým stvořením). Žalm končí poznámkou žalmistovou - přáním (v. 22), aby milosrdenství Hospodinovo bylo s těmi, kdo na něj s nadějí čekají (srv. v. 18).

= Pavel Nápravník

= Ilustrační obrázek: archiv

Z národů ač jsme různých...

Mezinárodní starokatolické laienforum je setkání převážně aktivních laiků (duchovní nejsou vyloučeni...), které se koná již tradičně každý rok v různých „starokatolických zemích“, s výjimkou těch let, kdy se pořádá Mezinárodní starokatolický kongres (každý čtvrtý rok).

Kongresu se účastní přibližně asi 400 osob, laienfora asi 40 lidí. Letos se účastníci laienfora sjeli od 1. do 6. srpna do Strakonice,

příští rok se má toto setkání konat v srpnu v Leinau, předměstí obce Kaufbeuern v jižním Německu, v tamním starokatolickém klášteře „Port Royal“.

Setkání ve Strakonici probíhalo za pěkného počasí i příjemné atmosféry. Jednací řečí byla bez problémů němčina a čeština – účastníci se hlásili k sedmi různým mateřštinám, byli to „staří“ starokatolíci i církevní nováčci, věkový rozdíl mezi těmi věkem nejstaršími a nejmladšími přesahoval 70 let!

Každý den se konaly ráno a večer bohoslužby slova organizované podle tradic církví v Německu, Nizozemí, Rakousku a last but not least Česku. Setkání zakončila nedělní eucharistická bohoslužba na strakonickém hradě, které předsedal biskup Dušan.

Akce setkání se konaly v strakonickém hotelu Bavor, pochopitelně kromě půldenního

Členové klášterní komunity z Leinau

výletu do Tábora, kde nás večerní bohoslužbou slova přivítala tamní starokatolická obec s farářem i jáhnem.

Práce na tématu „Všeobecné kněžství“, jak dalece mohou být starokatolíci evangeličtí? (zda podle evangelia či protestantů bylo záměrně neujasněno) probíhala převážně v diskusních skupinách, mnohým se otvíraly údivně oči, pro jiné to nic nového nebylo.

Upřímný dík je třeba vzdát manželům Karasovým i jáhence Hance, kteří celou tuto akci strukturálně zabezpečovali. Delegace našich starokatolíků z Brna i Jablonce byly obohaceny nejenom kvantitativním.

Je proto na místě začít zvažovat příští rok jeden týden v Německu.

≡ *Josef König*

≡ *Foto: archiv*

Závěrečné komuniké Mezinárodního starokatolického laienfora 2007

Téma: všeobecné kněžství

Všeobecné kněžství pro nás znamená nést zodpovědnost za církve a kromě toho otvírat jiným v každodenním životě duchovní dimenze.

Při diskuzích jednotlivých pracovních skupin byla zkoumána představa kněze v dřívějších kulturách. Úkolem kněze bylo tehdy stavět a zprostředkovávat mosty mezi lidským a božským fenoménem.

Ježíš Kristus nám však v modlitbě Otče náš u v kázání na hoře ukázal přímý přístup k Bohu, a tak modlíci se křesťan nepotřebuje ke své modlitbě žádného prostředníka.

V prosbě „odpusť nám naše viny, jakož i my odpouštíme našim viníkům“ nám demonstruje, že všichni lidé jsou od Boha stejným způsobem obdařeni milostí smíření. Tím mají proto před Bohem též stejnou hodnotu. V Ježíši Kristu přišel Syn Boha jako člověk na svět a stal se tím člověkem. Povolání každého křesťana či křesťanky k všeobecnému kněžství se uskutečňuje ve křtu a je zvláště zřejmé v pomazání, které se při křtu uděluje.

Vztah všeobecného a ordinovaného kněžství

Ordinované kněžství vyrůstá ze všeobecného kněžství jako služba společenství pokřtěných. Obsahuje zvláštní úkoly, které jsou mu ukládány od společenství..

Ve starokatolických církvích se ordinované kněžství rozvíjí ve trojí službě biskupa, kněze a jáhna (případně jejich ženských ekvivalentů). Udělování svátostí je podle starokatolického chápání vyhrazeno ordinovaným osobám. Sama ordinace je chápána jako svátost.

Oprávnění, autoritu a hodnost k službě dostává osoba, vykonávající ordinované kněžství, od obce, které slouží. Vykonavatelé a vykonavatelky ordinovaného kněžství i shromážděná obec jsou navzájem při zvěstování Slova a slavení svátostí na sebe odkázáni. Mají dbát o to, aby se při tom uplatňovaly oboje formy kněžství. Nositelé a nositelky všeobecného kněžství je mají aktivně zapojovat např. do děkovných

Účastníci Laienfora 2007 před závěrečnou bohoslužbou na nádvoří strakonického hradu

modliteb a přímluv, zvěstování Slova a i do ostatní liturgie.

Všichni pokřtění tím nesou zodpovědnost za církve i za svět: laici i duchovní.

Konkretizace všeobecného kněžství v dnešní době

Všeobecné kněžství se ukazuje v „boho-službě“ každodenního života, v poznatelně křesťanském jednání, v „přístupu“ k potřebným a hledajícím. Konkretizace je možná např. tím, že obdařujeme jiné nadějí, snažíme se žít podle evangelia a plníme poslání církve v jeho celé široké paletě.

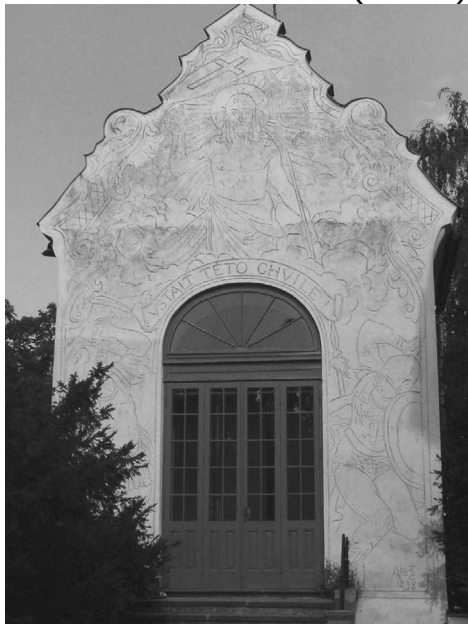
Všeobecné kněžství má právo na patřičný prostor např. zastoupením v přímluvách, zvěstování i další liturgii. Laici se podstatně podílejí na liturgii při zvěstování evangelia, podávání eucharistického chleba a vína, formulování i přednášení přímluv a dalších modliteb atd.

Všeobecné kněžství se konkretizuje v prožívané synodalitě na všech úrovních našich zemských církví. Projevuje se spoluzodpovědností všech za život církve a jejího svědectví.

≡ Foto: archiv

Na kopci zvaném Laurenziberg III.

(seriál)

V minulých dílech jsme se seznámili s místem, kde stojí naše katedrála. Seznámili jsme se s magickým místem Petřínem a povídali jsme si o svatém Vojtěchovi, zakladateli kostela a o svatém Vavřinci, kterému je kostel zasvěcen. Zmínil jsem se o výzdobě kostela. V tomto díle předkládám několik fotografií z interiéru a exteriéru kostela. V dalších dílech se seznámíme s okolím kostela.

Je pro Vás připravena malá korespondenční soutěž.

SOUTĚŽ

Chcete získat dárkové balíčky? Odpovězte na několik otázek. Vaše odpovědi zaslejte buď formou dopisu na adresu: SOUTĚŽ - Oldřich Kouřimský, Na Bateriích 27, Praha 6, 160 00 nebo na email: starokatolik@seznam.cz. První tři správné odpovědi odměníme malou pozorností. Z došlých odpovědí vylosujeme jednoho výherce, který dostane dárkový balíček.

Tak tedy:

1. Jak se jmenoval kníže, který se sv. Vojtě-

chem osnoval založení kostela na Petříně?

2. Na Petříně byly lomy, jaký kámen se zde těžil?

3. Kdo zhotovil kříž, který visí v kostele nad biskupským sedadlem?

4. Ve kterých letech prošel kostel barokní úpravou?

5. Který spolek se zasloužil o obnovu kostela v 19. století?

6. Od kterého roku používá kostel jako svoji katedrálu starokatolická církev?

Napište číslo a k číslu doplňte odpověď. Čekáme na Vaše odpovědi.

☐ *Olda Kouřimský*

☐ *Foto: archiv*

Nahoře vitráž sv. Václava, dolu plastika sv. Vojtěcha

Nahoře vitráž sv. Anny, dolu socha sv. Vojtěcha (poničená vandaly)

Arcibiskup Joris v Praze

Na dobu 21. - 28. 9. 2007 je plánována oficiální návštěva starokatolického biskupa z Utrechtu Dr. Jorise Vercammena v České republice. Arcibiskup Joris u nás byl neoficiálně naposledy vloni.

V den arcibiskupova příletu končí v Praze celostátní setkání našeho presbyteria, a to je příležitost ke společnému setkání.

Na neděli 23. 9. je plánována návštěva našich obcí v Šumperku a Brně na eucharistických bohoslužbách, následující den pak obcí Pelhřimov, Pacov a Tábor. Úterý 25. 9. je věnováno seznámení s církevními strukturami v Praze. Další den povede cesta k starokatolíkům ve Varnsdorfu a v Jablonci.

Dne 27. 9. budeme slavit v Praze desáté výročí konsekrace našeho biskupa Dušana. Do těchto skromných oslav má být zapojen jak arcibiskup, tak i další biskupové sousedních sesterských církví. Ke gratulantům je možno se připojit účastí na eucharistické slavnosti v 18.00 hod. u sv. Vavřince.

Arcibiskup utrechtský je historicky vždy předsedou starokatolické Mezinárodní biskupské konference, a to s čestným postavením označovaným jako „primus inter pares“ – první mezi sobě rovnými, neboť hlavou církve a církví je zásadně vždy Kristus. Náš, podle vlastních slov omylný, arcibiskup se narodil v roce 1952 v Belgii, v roce 1979 obdržel římskokatolické kněžské svěcení a působil posléze jako profesor na teologické fakultě v Lovani. V roce 1988 se stal starokatolíkem a začal působit ve Starokatolické církvi Nizozemí, protože v Belgii

nejsou doposud žádné starokatolické církevní struktury. V roce 2000 se odchodem dosavadního utrechtského arcibiskupa do důchodu uvolnilo jeho místo a drtivou většinou hlasů byl arcibiskupem zvolen právě Joris (je ženatý a má tři děti). Zasněnění vědí, že to byla volba velmi dobrá.

≡ Josef König

≡ Foto: www.oikoumene.org

táborští piráti z Karibiku přemohli Krakena

Starokatolická farnost Tábor – sociální středisko Communio ve spolupráci s Městským úřadem Tábor, odborem školství, mládeže a tělovýchovy uspořádala ve dnech 8. – 15. 7. 2007 již 8. dětský letní tábor pro děti i ze sociálně slabších rodin.

Letos se vyráželo opět do Strašic na Rokycansku, kde jsme hráli etapovou hru Piráti z Karibiku. Děti si vyráběly různé pirátské obleky a pirátskou loď a jako dar dostaly dřevěné bambitky. Téma podle známého filmu bylo volně zpracováno a bylo potřeba, aby děti hrály pozitivní roli. Proto byly vytvořeny dvě družiny (Černí delfíni a Zelení draci), které na svých lodích pomáhaly Černé perle zdolat prokletí a zničit Krakena, mořskou příšeru, který se snažil všechny lodě zničit. A tak byla letošní největší atrakcí střelba ze vzduchovky na Krakena. Děti všechny úkoly během týdne zvládly

dobře a tak na závěr hry vykopali v lese poklad: opravdovou truhlu s opravdovými starými penězi. Dostaly totiž repliky tolarů Rudolfa II. a dukátů císaře a krále Karla IV. Děti však věděly, že největší bohatství člověka nespočívá jen v penězích. Samy si složily píseň na nápěv „Mašinky“, která měla i tato slova: „My však víme nejlepší, kde je poklad největší. Lepší je být kamarád a mít druhé lidi rád.“

Celý tábor programově připravila Alena Sassmannová. Poděkování patří Městu Tábor, které akci finančně podpořilo a pak všem dobrovolníkům, kteří pomáhali s vařením a organizováním her. Jedná se o paní Věru Dvořákovou a Marii Hlavatou (velmi dobrá kuchyně) a manžele Martina a Janu Čížkovi (hry).

z Mgr. Alois Sassmann, farář v Táboře

z Foto: archiv farnosti

Pout' staletími naší architektury IX.

VIII. Secesní architektura

Cizí slovo secese (lat. secessio – ústup, odchod, roztržka) není v našich podmínkách tak jednoznačné jako v němčině Jugendstil – styl mladosti, mládí nebo ve francouzštině L' Art nouveau – nové umění. Novost umění a odtržení od dosavadního akademismu historizujících forem se rychle šířila z evropských kulturních center - Paříže a Vídně. Nový styl doslova soutěžil s historismem. Proto bývá secese někdy zařazována k historickým slohům. Se secesní architekturou a její bohatou ornamentální výzdobou se setkáváme od konce 90. let 19. století až do první světové války. Po válce se jedná již o dozvuky tohoto slohu.

Originalita nového slohu nespočívá ve zvláštních projevech formálního architektonického aparátu, ale především v bohaté dekoraci. Secese je tedy především slohem dekorace fasád a interiérů. Počínaje balkónovými zábradlími nebo domovními dveřmi a konče vypínači světel a dveřními kukátkami. Charakterizovat na pár řádcích secesní ornamentiku není vůbec jednoduché. Oplývá velikou rozmanitostí a bohatostí nejrůznějších rostlinných, figurálních a geometrických prvků. Nejtypičtějšími prvky v ornamentice jsou táhlé stvolky rostlin a stromů, květy, protáhlé lidské postavy, jemně zahalené nebo v aktu, a tzv. kouřové křivky. Bohatá secesní ornamentika, nezaměnitelná s ostatními slohy, využívá širokou škálu materiálů a jejich zpracování. Časté jsou pestrobarevné obkládačky, mozaiky, leptané sklo a rozmanité zpracování kovů v oblasti kovářství, kovo-

tepectví, kovolitectví a cizelérství. O secesi se proto také právem tvrdí, že je posledním slohem, v němž se uplatnilo poctivé umělecké řemeslo.

Jako příklady secesní architektury na našem území si můžeme jmenovat: Peterkův obchodní a obytný dům – Praha, Nové Město, Václavské náměstí čp. 12, (dům z let 1899 - 1900, pojektoval Jan Kotěra), Hlavní nádraží – centrální část secesní budovy – Praha, Vinohrady čp. 300, Wilsonova č. 16, (koncept z roku 1899, architekt Jan Franta, výstavba léta 1901 - 1909, dokončeno 1914, stavitel V.Gregor), Starokatolický kostel - Jablonec nad Nisou (koncept vypracoval stavitel Emilian Herbig, postaven v letech 1900 - 1902), Vila Primavesi – Olomouc, (F. von Krauss a J. Tölk, 1905 - 1906) a další.

Bližší se nyní podíváme na zajímavou stavbu vilu Primavesi v Olomouci, jejíž historie je díky původním vlastníkům manželům Primavesiovým úzce spjata s významnými secesními umělci Gustavem Klimtem a Antonem Hanakem. Na přelomu 19. a 20. století se začali Primavesiovi intenzivně zajímat o tehdy mladé vídeňské umění nového stylu. Ke stavbě své vily v Olomouci zvolili proslulou dvojici architektů Franze von Krausse a Josefa Tölka. Stavební místo získali manželé u kostela sv. Michala nad starými městskými hradbami. Roku 1905 odkoupili dva staré renesanční domy, které nechali zbořit a na jejich místě byla postavena novostavba, jež byla dokončena roku 1906. Jednopatrovou, hmotově výrazně členitou budovu, završenou vysokou mansardovou střechou,

Vila Primavesi v Olomouci (dnešní pohled od kostela sv. Michala)

obklopila ze tří stran architektonicky upravená zahrada s terasami. Díky dlouholetému přátelství Primavesiových s vídeňským sochařem Antonen Hanakem bylo soustředěno velké množství jeho děl vrcholného tvůrčího období právě zde v Olomouci. Uvedme si několik příkladů: portrétní busta Mády (Eugenie) Primavesi (1905 - 1906), socha ponocného (1907), mozaika nad vchodem (1909), nástěnná kašna – Živá voda (1906 - 1907), mramorová plastika - Dětská ruka (1908), kašna - Dítě nad všedním dnem (1912), atd. Také práce vídeňského malíře Gustava Klimta objednané manžely Primavesi tvořily součást interiéru vily: Mäda (Eugenie) – portrét (1913-1914), Zahrada se skalkou (1917), Baby (1917-1918), atd. Rodina Primavesi v roce 1918 odchází defi-

nitivně do Vídně a vila přechází v roce 1923 do vlastnictví Akciové rafinerie rolnických cukrovarů v Přerově. V roce 1926 koupil vilu lékař František Koutný, který zde zřídil soukromé sanatorium a došlo k závažným zásahům do interiéru i exteriéru vily. Do této doby spadá odstranění většiny Hanakových prací. Roku 1939 získal sanatorium Robert Pospíšil a následuje vlastnictví OÚNZ v Olomouci. V restituci majetku přešla vila do vlastnictví rodinných příslušníků R. Pospíšila a zůstává otázkou, zda je vůbec ještě možné dnes alespoň zmírnit následky necitlivého přístupu k této jedinečné památce.

z Přípravit: *Martin M. Čapka*

z Foto: *archiv*

Markétce

Za každým, kdo odešel, někdo zůstává
svíčka ještě hoří s přívalem vzpomínek
na toho kdo odešel a nás tu nechává
v dlani marně zahřívám její kamínek

Za každým kdo odešel zůstává to co dal
myšlenky se s tím co rozdal lidem proplé-
tají

Bůh je s námi i když si ji vzal
slzy zalévají bílé růže co jí jistě dají
Když zavřu oči cítím od rotundy klíč
vidím ji za stolem, jak se usmívá
Bože pomoz nám i jí když odešla pryč
za okny u stolu se dál už nedívá
To, co nám dala zůstane v nás
nikdo nesebere nám to co jsi dala
budeš nám chybět – vím že sejdeme se zas
tíše odpočívěj, máš konečně klid
však úsměv jsi mi dnes vzala

A zvonky na louce tiše zvoní
a květiny jen pro tebe voní
a vánek nám vlasy hladí za tebe
my vzpomínáme na tebe a nikdy nezmizíš

= *Blanka Hylanová*

Dne 21. srpna 2007 na ostrově Kréta tragicky zemřela Mgr. Markéta Hejbalová, bývalá vedoucí pražského Communia a sestra našeho biskupa. Rozloučili jsme se s ní a za její život poděkovali při pohřební bohoslužbě ve středu 5. září v katedrálním chrámu sv. Vavřince na Petříně v Praze 1.

Zprávy z katedrály

Konečně začala oprava střechy. Provoz naší katedrály je komplikovanější, ale liturgie probíhá, jinými slovy: kostel je v provozu. Okolo kostela vyrostla ohrada a celý kostel se až do listopadu ocitnul v lešení. Celá střecha bude odhalena, budou vyměněny shnilé trámy a následně dostane střecha nový kabát. Každou chvíli je sice nějaký poplach (například spadlé koště do věže), ale doufáme, že nakonec vše proběhne v pořádku a hlavně ve slíbeném termínu.

≡ *Olda Kouřimský*

≡ *Foto: archiv*

V sobotu 1. září se už děti pomalu chystaly do školy a my jsme v katedrále slavili **jednu svatbu**. Do manželství vstoupil kněz Martin. Jano a Martine, hodně Božího požehnání na společnou cestu životem!

≡ *Foto: Ivan Kalina*

Delegace ERC navštívila ministra kultury Jehličku

Vývoj v řešení problematiky narovnání vztahů mezi státem a církvemi se v posledních týdnech začal významně posouvat kupředu. Současná vláda chce letos předložit návrh zákona o majetkovém narovnání, k němuž od roku 1989 ještě nedošlo. Mi-

nistr kultury Václav Jehlička, zároveň předseda vládní Komise pro narovnání vztahu mezi státem a církvemi a náboženskými společnostmi, pozval 20. července zástupce Ekumenické rady církví v ČR pod vedením předsedy Pavla Černého do svého sídla v Nostickém paláci. Obě strany si vyměnily informace o aktuálním stavu a způsobu řešení. Ministr ujistil ERC, že považuje tento problém za prioritu a požádal o vzájemnou spolupráci při tvorbě zákona.

= www.ekumenickarada.cz

V sobotu 15. září 2007 se uskutečnila **pout' k svátku sv. Kříže**. Poutníci se vydali z České Kamenice do Všemil, kde v jeskynní kapli slavili eucharistickou hostinu.

= *Foto: Markéta Nápravníková*

Turecký soud upřel patriarchovi právo užívat titul „ekumenický“

Turecký odvolací soud rozhodl, že nejvyšší představitel světového pravoslavní,

konstantinopolský patriarcha Bartoloměj I. (na snímku), nemá právo užívat titul „ekumenický.“

Turecké úřady protestovaly proti titulu konstantinopolského patriarchy „ekumenický“ (z řečtiny objímající ekuméné, tj. celý obydlý

svět), s tím, že údajně narušuje tureckou svrchovanost. Námítky patriarchátu, že jde o vnitřní církevní termín bez jakýchkoliv politických konotací, nebyly brány v úvahu. Patriarchát, který je na tureckém teritoriu, plně podléhá tureckému právu. Proto neexistuje žádná opora pro právní nárok patriarchátu být ekumenický, uvedla z výnosu odvolacího soudu turecká agentura Anatolia.

= www.christnet.cz

= *Foto: archiv*

„Nikdy nepřestanu,“ říká napadený indický pastor.

Dva měsíce po brutálním napadení hinduističtími fundamentalisty, které se odehralo za přítomnosti televizního štábu, pastor Walter Masih (na snímku) hovoří, že je rozhodnutý pokračovat ve své službě. I přesto, že k chození stále potřebuje berle, neodradilo ho to od procestování více než 300 km z Jaipur, hlavního města státu Rajasthan, do New Delphi, kde se 29. května zúčastnil

protestního shromáždění proti záplavě útoků na křesťany v posledních měsících. Koncem června také navštívil konferenci perzekuovaných křesťanů v Bangalore. „Nebojím se. Budu pokračovat

v práci, kterou jsem konal posledních 17 let,“ řekl sedmačtyřicetiletý letniční pastor Masih pro Ecumenical News International (ENI). Indické televizní zpravodajské kanály odvysílali přepadení pastora z 29. dubna poté, co útočníci přivedli filmový štáb na scénu předtím, než útok začal. Útočníci byli ukázáni, jak si nasazují masky před napadením pastora, záběry jeho později velmi krvácející tváře byli zastřeny. „Dva mladí muži přišli ke mně po nedělní bohoslužbě a požádali mě, abych mluvil o Ježíši. Když jsem pak sděloval „dobrou zprávu“, jeden z nich řekl: „Začneme?““ vzpomínal Masih. Dva muži potom začali udírat pastora do tváře a přidali se čtyři další, kteří bili pastora dřevěnými holemi od hlavy až k patám. Mezitím televizní kamery zachycovali útok, který se odehrál před očima pastorovi manželky a sedmileté dcery, a záběry z něho byly poté vysílané po celé Indii.

= (eni)

= Foto: archiv

Ve dnech 13. až 21. října 2007 se českým zájemcům skýtá možnost **setkat se s pronásledovaným pastorem ze Sudánu** Christopherem Obua Ogwetou v několika českých

městech a diskutovat o občanské válce, hrůzách i naději v Sudánu. Stručné informace o pastorovi a jeho životním příběhu i časový rozvrh jednotlivých akcí naleznete na stránce http://www.ekumenickarada.cz/wpimages/other/pastor_ze_sudanu.doc.

= www.ekumenickarada.cz

MODLITBA ZA DOMOV – ekumenická pouť na Říp

Ekumenická rada církví ve spolupráci s křesťanskými církvemi v ČR připravuje ekumenické shromáždění na hoře Říp v neděli 28. října. Celodenní akce nabídne rozličný kulturní i duchovní program. Řada církevních hnutí a organizací představí svou činnost na stáncích, bude připraven bohatý program her a soutěží pro děti, mládež i dospělé. Komornější hudební a modlitební program bude probíhat v rotundě sv. Jiří, na pódiu pod Řípem zahrají hudební skupiny různých žánrů, celá akce vyvrcholí společnou „modlitbou za domov“ za účasti představitelů různých církví a zástupců věřících.

Všechny Vás srdečně zveme k účasti! Podrobnější informace zveřejníme v dohledné době.

Pokud byste měli zájem prezentovat na Řípu svoji organizaci, kontaktujte nás prosím na adrese rip@ekumenickarada.cz.

= www.ekumenickarada.cz

Podzim

V čase,
kdy po kobercích spadlých listů
přichází do kraje žluť a světlo,
tehdy zachytí ta roztažená dlaň
krajiny
poslední zpěvy pěvců lásky.

A kraj,
obléká se v šat svatební,
by před nocí,
v níž bude patřit podzimu,
odhalil svá krásná zákoutí
a v jediném políbení rtů větru
spadne na hnědou zem závoj jasně
zbarvený.

V čase,
kdy naděje na nové zrození
se mísí se steskem po pohlazení
letních paprsků,
tehdy svlékne krajina šat svatební
a ve své tajemné kráse ženy
vstoupí do domu ženicha svého,
básníka podzimu.

*Martin M. Čapka
Ilustrační foto: Supress*